

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WKŁĘK POLSKIEJ ZIĘDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

ŚRODA 8 CZERWCA 1949 ROKU

Nr 154 (1078)

Protest Chińczyków w Hong-Kongu przeciwko brutalnym prowokacjom władz brytyjskich

PEKIN (PAP). — Jak donosi agencja Nowych Chin, 9 chińskich partii demokratycznych ogłosiło wspólny protest przeciwko zarządzeniom tzw. rady ustawodawczej w Hong-Kongu w sprawie rejestracji stowarzyszeń.

Zarządzenie to — czytamy m. in. w proteście — przekształca Hong-Kong w „państwo policyjne” i pozbawia wszystkich Chińczyków, zamieszkujących w tym mieście, ich praw demokratycznych. Antychińska polityka imperializmu brytyjskiego jest prowokacją w stosunku do chińskiego ludu, która pociąga za sobą poważne następstwa.

Zarządzenie obecnych władz Hong-Kongu przewiduje, że wszelkie tamtejsze organizacje muszą być oficjalnie rejestrowane, przy czym władze mogą odmówić rejestracji, lub też zarządzić skreślenie z rejestru pod pretekstem, że dana organizacja może być wykorzystana do „nielegalnych

celów” lub też, że jej istnienie zagraża „pokojowi, bezpieczeństwu i pomyślności” Hong-Kongu.

Ponadto wszystkie organizacje muszą przedstawiać władzom nazwiska swych odpowiedzialnych działaczy oraz pełną listę swych członków. Władze Hong-Kongu mają prawo dokonywać każdej chwili rewizji w lokalach organizacji i aresztować tych członków danej organizacji, co do których istnieją jakiegokolwiek podejrzenia.

Chińskie partie demokratyczne podkreślają reakcyjny charakter tego zarządzenia i zwracają uwagę na fakt, że następuje ono po analogicznych krokach władz w Singapurze.

Lud chiński — stwierdza protest — nie może tolerować takich drakońskich środków. Wśród 2-milionowej ludności Hong-Kongu jest przeszło 90 procent Chińczyków. Ludność chińska Hong-Kongu nie może wyrzec się stosunków

ze swym krajem macierzystym.

W dalszym ciągu protest obarcza odpowiedzialnością za despotyczne poczynania władz Hong-Kongu rząd brytyjski, który twierdzi, że broni tradycji, demokracji i wolności. Ludowa armia wyzwolenicza, posuwająca się zwycięsko na południe Chin, przestrzega ściśle proklamacji swego dowództwa, które zapewniło całkowitą ochronę życia i mienia cudzoziemców, nie wyłączając Anglików.

Tymczasem imperializm brytyjski — stwierdza protest — nagle wzniósł ułask w stosunku do ludu chińskiego i zastosował jeszcze bardziej reakcyjną i antychińską politykę.

Chińskie partie demokratyczne przypominają, że w ostatnich czasach okręty brytyjskie nielegalnie operowały na rzece Jang-Tse-Kiang, usiłując przyjąć z pomocą Kuomintangowi, że na Malajach dokonywane są nieustannie aresztowania, deportacje i mordy Chińczyków, że na obszarach zamorskich zakazują się działalności chińskich organizacji demokratycznych. Ostatnim przykładem tej polityki jest zarządzenie władz w Hong-Kongu.

Oświadczamy uroczyście — głosi na zakończenie wspólna odezwa chińskich partii demo-

kratycznych — że ta seria poczyni antychińskich stanowi prowokację w stosunku do ludu chińskiego, który kroci drogą do zwycięstwa.

Należy podkreślić wyraźnie, że taka polityka imperializmu brytyjskiego wywoła nieuchronnie oburzenie Chińczyków w Hong-Kongu, w całych Chinach i za granicą, narazi na szwank przyjaźń między ludem brytyjskim a ludem chińskim oraz zahamuje nawiązanie normalnych stosunków między Wielką Brytanią a Nowymi Chinami.

W imieniu ludu chińskiego protestujemy energicznie przeciwko tak nierozsądnej antychińskiej polityce imperializmu brytyjskiego.

Święto Ludowe w wojew. łódzkim

Tysięczne rzesze chłopów — zgromadziły się na obchód Święta Ludowego w Rawie Mazowieckiej. Na zdjęciu tow. Cecylia Włodarczyk z gminy Czerniewice i tow. Pacholczyk z Gortatowic — odczytują meldunki o wykonaniu zobowiązań na cześć Święta Ludowego.

Anglosasi nadal sabotują sprawę zakazu broni atomowej w ONZ

Jasne stanowisko delegata ZSRR — Malika

NOWY JORK (PAP). — Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Roboczego do spraw kontroli energii atomowej przy ONZ toczyła się dyskusja w sprawie „dokumentacji pomocniczej”, która — zdaniem państw zachodnich — miała przyczynić się do sprzecywan różnic, dzielących „większość” i „mniejszość” w Komitecie.

Przedstawiciel ZSRR, Malik oświadczył, że delegacja radziecka w dalszym ciągu sprzeciwia się opracowaniu tej „dokumentacji”, gdyż spowoduje to jedynie zwłokę w przystąpieniu do realizacji konkretnych wniosków, dotyczących zakazu broni atomowej i ustanowienia efektywnej kontroli nad produkcją energii atomowej.

Delegat USA — Osborn zaznaczył w swym przemówieniu, że propozycje radzieckie są nie do przyjęcia dla rządu amerykańskiego i sugerował, że dyskusja w tej kwestii doprowadzi do podanych wyników.

Delegat brytyjski — Shaw poparł stanowisko amerykańskie i stwierdził, że punkt widzenia Wielkiej Brytanii na to zagadnienie pozostaje bez zmian.

Stanowisko przedstawicieli anglosaskich znalazło wyraz w projekcie rezolucji, wniesionym przez delegata Chin Kuomintangowskich, który domagał się stwierdzenia przez Komitet, że „dalsza dyskusja nad propozycjami radzieckimi nie może być pożyteczna”.

Przedstawiciel ZSRR — Malik stanowczo wystąpił przeciwko temu projektowi, podkreślając, że taktyka delegacji USA, Wielkiej Brytanii, Chin i innych krajów dowodzi, iż nie trzyma o-

ne sobie rozstrzygnięcia tego szczególnego wagi problemu. Propozycje, zawarte w projekcie radzieckim konwencji — powiedział Malik — odpowiadają interesom całej ludzkości. Jeśli Stany Zjednoczone i inne popierające je państwa naprawdę chcą rozpocząć realizację uchwał Zgromadzenia Generalnego — to

powinny one przystąpić natychmiast do opracowania konwencji w sprawie zakazu broni atomowej i ustanowienia kontroli nad energią atomową.

W zakończeniu Malik oświadczył, że delegacja radziecka gotowa jest omówić wszelkie propozycje, zmierzające do osiągnięcia porozumienia.

Dynamit i granaty

wykryto u spiskowców faszystowskich we Francji

PARYŻ (PAP). — W związku z wykryciem spisku faszystowskiego policja dokonała w Paryżu dwóch nowych aresztowań. W wyniku śledztwa okazało się, że spiskowcy mieli opanować siłę najważniejsze ministerstwa, bądź w czasie Złotych

święt, bądź też — według innych źródeł — 18 czerwca.

W Cabannes (Ariège) żandarmeria znalazła dwie skrzynie z dynamitem i 5 skrzyń z granatami. Stanowiły one prawdopodobnie część arsenału spiskowców.

Delegacja związkowców ZSRR w Łodzi. Pośrodku (z wiązką kwiatów w ręku) — tow. Anaszkina w głoszeniu robotnic PZPB Nr. 2

Będziemy bezlitośnie walczyć z rewizjonizmem i nacjonalizmem

Rozmowa z Gerhardem Eislerem

Gerhard, Eisler, wybitny antyfaszysta niemiecki, którego porwanie ze statku „Batory” wywołało tak wielkie poruszenie w całym świecie, i którego nacisk opinii publicznej wyrwał z rąk zandarmów — prosi nas, abyśmy kilka chwil zaszereżyli z rozmową.

Wraczono mu bowiem wielki plik listów, jakie przysyła do niego z wielu stron świata i chciałby choć powierzchownie zapoznać się z ich treścią.

Pytamy Eislera, jakie wrażenie wywarła w Niemczech historia jego porwania.

— Porwanie mnie ze statku polskiego i walka o moją wolność — mówi Eisler — to fakt, który pomoże ludziom pracy w Niemczech zrozumieć istotne cele i istotną treść zarówno polityki amerykańskiej, jak i walki prowadzonej przez obóz antyimperialistyczny w obronie rzeczywistych praw człowieka i obywatela. Amerykańscy imperialiści bardzo obficie szermują, zwłaszcza w Niemczech, hasłami wolności jednostki.

Niemcy mogą na moim przykładzie przekonać się — jaką wartość mają te hasła amerykańskie. Mogą się również przekonać, kto rzeczywiście broni wolności człowieka pracy przed przemocą i samowolą.

Walka, którą prowadzili ludzie pracy w Polsce w obronie antyfaszysty niemieckiego, wywarła w Niemczech głębokie wrażenie. Szacunek, uznania i podziw dla milującego wolność narodu polskiego pogłębiły się w moim kraju. I nie tylko zresztą w Niemczech. To samo widziałem w Anglii i wiem, że tak samo zareagowało na naszą wspólną walkę w innych krajach.

Moji przyjaciele polityczni w Niemczech i ja sam, daliśmy wysiłków, by cała praca o sprawie Eislera dotarła do najszerszych warstw narodu niemieckiego i by z tej sprawy wyciągnięte zostały wszystkie wnioski.

Pytamy Eislera, co sądzi o Polsce i o naszej pracy i walce?

— Niemcy nacjonalistyczni ukuli w swoim czasie dalekie

od szacunku określenie „Polnische Wirtschaft”. Pragnęłbym — i będę o tym szeroko mówił w Niemczech — abyśmy mieli u siebie choć trochę waszej dzisiejszej „Polnische Wirtschaft” — wspomnianego tempa odbudowy, entuzjazmu do pracy i osiągnięć, charakteryzujących waszą go spodarkę! W Polsce dzieją się ogromne rzeczy!

Chętnie bym na zakończenie powtórzył to, co stwierdziłem w przemówieniu na naszym — wspólnym Kongresie Zw. Zaw.:

MY, DEMOKRACI NIEMIECCY, JESTEŚMY ZDECYDOWANI WALCZYĆ BEZLITOŚNIE Z WSZELKIMI PRZEJAWAMI SZOWINIZMU I REWIZJONIZMU NIEMIECKIEGO. NIE POZWOLIM NA NAJMNIEJSZE USTĘPSTWA WOBEC SZOWINISTÓW I REWIZJONISTÓW. LINIA DZIAŁANIA SOCJALISTYCZNEJ PARTII JEDNOŚCI W TEJ SPRAWIE JEST WYTKNIĘTA Z CAŁĄ STANOWCZOŚCIĄ I TEN ŻELAZNY NASZ KURS NIE ULEGNIE NAJMNIEJSZYM ZMIANOM. WALKA Z REWIZJONIZMEM JEST JEDNYM Z NAJISTOTNIEJSZYCH ZADAŃ DEMOKRACJI NIEMIECKIEJ.

Goście czechosłowaccy w Łodzi. Prezydent Bratislavy — dr. Vasek, vice-burmistrz Vincet i dr. Lehty

Hitlerowskie metody Amerykanów w Grecji

SOFIA (PAP). — Z terytorium monarchistycznej Grecji donoszą, że w miejscowości Kozani partyzanci wysadzili w powietrze amerykańską stację naftową.

Amerykanie oskarżyli policję rządową o brak nadzoru i niezdolność wykrycia sprawców sabotażu. Na ich żądanie dokonano masowych aresztowań, w myśl hitlerowskiej zasady odpowiedzialności zbiorowej. Kilku spośród aresztowanych publicznie stracono.

Zacięte walki toczą patrioci w Indonezji

HAGA (PAP). — Jak donosi agencja ANP, na Jawie i Sumatrze są w dalszym ciągu bardzo aktywne oddziały patriotów indonezyjskich, walczących przeciwko wojskom holenderskim. Szczególnie zacięte walki toczą się w rejonie Magelanga.

Działacze związkowi ZSRR, Francji i Libanu w gościnie u robotników PZPB Nr 2

Zaloga owacyjnie wita przemówienie włóknarki radzieckiej tow. Ananiewej

W ubiegłą sobotę robotnicy PZPB Nr 2 przeżyli niecodzienną emocję. Przyjechała do nich w gościnę grupa delegatów zagranicznych związków zawodowych z tow. Goroszkim — sekretarzem Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Zw. Zaw., tow. Frachonem, sekretarzem Generalnej Konfederacji Pracy we Francji oraz z tow. Moustapha El-Arris — przewodniczącym Libańskiej Federacji Pracy na czele.

Na wieść o przybyciu gości obszerna świetlica wypełniła się po brzegi zaloga fabryki. Wkrótce goście nadeszli i wśród burzy oklasków zajęli miejsca przy stole prezdyalnym.

W imieniu załogi powitał delegatów przewodniczący Rady Zakładowej tow. Marciniak. W przemówieniu swoim tow. Marciniak podkreślił konieczność łączenia się ruchu robotniczego całego świata w jeden obóz w imię pokoju i postępu, konieczność przeciwstawienia się zaborczym planom kapitalistów.

Po przemówieniu sala okrzykami manifestowała na rzecz jednolitości i solidarności robotników całego świata. Niebawem wprost entuzjazm wśród zebranych wywołało przemówienie wygłoszone przez radziecką delegatkę na Kongres Zw. Zaw., tow. L. Ananiewę. Mówczyni, sama będąc włóknarką, w prostych słowach poruszała sprawy bliskie każdemu z zebranych. Opowiadała ona o chwilach grozy, gdy Związek Radziecki stawał bohaterem opór hordom hitlerowskim, gdy trzeba było zwiększyć produkcję, mimo odpyły robotników na front.

Wówczas to wiele dziesiątków robotników radzieckich rzuciło hasło zwiększenia produkcji. Front czekał przecież nie tylko na armaty i samoloty — ale również na tkaniny. Tow. Ananiewa z grupą swych współpracowników doszła do wniosku, że zwiększenie produkcji można osiągnąć najlepiej drogą racjonalnego skrócenia czasu trwania szeregu operacji i drobnych czynności. Zbadano dotychczasowe sposoby pracy włóknarek, znaleziono w dotychczasowym systemie wytwarzania szeregu

usterek i opracowano nowe metody, które dzięki odpowiedniemu rozłożeniu pracy i skróceniu czasu trwania wielu czynności często tylko o ułamki sekundy — dawały w ciągu dnia roboczego całe godziny oszczędności. Skutek był natychmiastowy — wydajność pracy raptownie podniosła się o blisko 40 procent. Z obsługi czterech maszyn przedziałniczych robotnicy przeszli na obsługę pięciu maszyn pracując na 2.000 wrzecion.

Dzięki zastosowaniu metody tow. Ananiewej — 185 robotników w jej fabryce wykonało już plan pierwszej połowy roku.

Nowo opracowana metoda znalazła rychło szerokie zastosowanie w całym Związku Radzieckim. Dziś już dziesiątki i setki tysięcy włóknarek radzieckich pracują w oparciu o doświadczenia tow. Ananiewej, uzyskując wielkie sukcesy i wzrost zarobków.

Pragnę z przyjemnością zakomunikować wam — powiedziała na zakończenie tow. Ananiewa, że wiele moich współtowarzyszek zakończyło już produkcję przewidzianą w bieżącej pięciolatce i wykonuje produkcję, która planowana była na rok 1951.

Zebrani burzliwymi oklaskami nagradzali kilkakrotnie przemówienie. Zawsza padły okrzyki na cześć Związku

Radzieckiego, kraju socjalizmu i na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej.

Na wieść o przekroczeniu planu pięcioletniego, zebrani zaczęli skandować: Sta-lin, Sta-lin, Sta-lin! Po skończeniu przemówienia młoda robotnica PZPB Nr 2 — wręczyła tow. Ananiewej wiązanek kwiatów.

Żywy oddźwięk wśród zebranych wywołały również przemówienia delegatów związków zawodowych Francji i Libanu, którzy w wypowiedziach swoich podkreślali przyjaźń mas pracujących całego świata dla Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej.

W dniu wczorajszym zwiedziła PZPB Nr 5 uczestnik Kongresu Związków Zawodowych, tow. Tsien-Chun-Sin, profesor ekonomii politycznej na Uniwersytecie w Pekinie.

Zapowiedź przyjazdu delegata Chin Ludowych do bawelnianej „piątki” sprawiła, że pomimo skończonej pracy i szczytowej robotnicy nie opuszczali fabryki.

W świetlicy młodzieżowej zebrali się liczni przedstawiciele wszystkich oddziałów. Wśród niemiłkających oklasków i okrzyków na cześć Armii Ludowej na salę wszedł tow. Tsien-Chun-Sin w otoczeniu Igo sekretarza organizacji podstawowej, tow. Urbaniaka oraz członków Rady Zakładowej i Dyrekcji.

Wydać by się mogło, że mieszkający tak daleko od sie-

bie mówiący różnymi językami, nie potrafili porozumieć się bez tłumacza.

A jednak jest inaczej. — Mao-Tse-Tung! — tym powitali robotnicy „piątki” delegata chińskiego.

— Mao-Tse-Tung — znaczyło więcej, niż wypowiedzenie nazwiska bohatera Armii Ludowej. Znaczyło to — o czym mówił w swym powitaniu tow. Urbaniak, że polska klasa robotnicza rozumie, iż walka Chin o wyzwolenie nie jest sprawą tylko chińską, lecz jest sprawą całego świata postępu, walczącego o pokój i socjalizm.

Po powitaniu, wśród entuzjastycznych oklasków, głos zabral tow. Tsien-Chun-Sin.

— Pozdrawiam Was w imieniu Komunistycznej Partii Chin — powiedział Was w imie-

Do czego zmierzają przedstawiciele państw zachodnich „Prawda” o Konferencji Paryskiej

MOSKWA (PAP). — „Prawda” zamieściła komentarz wia-snego korespondenta paryskiego Zukowa pt. „Wokół Konferencji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych”.

Setki milionów ludzi na całym świecie — pisze Zukow — z napiętą uwagą śledzą przebieg obrad ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw, oczekując od nich de-

cyzji, które zapewniłyby pokojowe uregulowanie problemów europejskich i przyczyniły się do utworzenia pokoju powszechnego. Jednakże nadzieje te nie ziszczyły się. Delegacje USA, Anglii i Francji, które usiłowały brutalnie narzucić Radzie Minstrów Spraw Zagranicznych własną linię, sprzeczną z pragnieniami narodów, zablokowały możliwość zgodnego rozstrzygnięcia problemów, stojących przed ministrami — problemów przywrócenia jednolitości Niemiec i reaktywowania kontroli czterech mocarstw jako nieodzownego warunku przywrócenia tej jednolitości.

Gdy na początku sesji w kołach amerykańskich uporczywie lansowano pogłoski, że delegacja USA domaga się bezwzględnie rozciągnięcia na całe Niemcy reżimu, narzuconego przez mocarstwa zachodnie Trizonii, a zwłaszcza statutu okupacyjnego, nie podającego terminu zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami — niektórzy optymistycznie nastrojeni komentatorzy twierdzili: to tylko gadania... pokrzyżują, pogrozą, a później zaczną rozmawiać rzeczowo...

Jednakże już pod koniec pierwszego tygodnia obrad stało się jasne, że przedstawiciele mocarstw zachodnich zdecydowali się odrzucić realne propozycje delegacji radzieckiej, które stanowiły podstawę szluszowego porozumienia.

Wszystko wskazuje na to, że zmierzali oni do czegoś innego. Autorzy separatystycznych układów londyńskich i waszyngtońskich, którzy oderwali Niemcy Zachodnie od pozostałych części kraju i którzy usiłują przekształcić je w swą bazę strategiczną w Europie, zainteresowani są jedynie w tym, aby bazę tę utrzymać, nie dopuszczając do zjednoczenia Niemiec.

Oto dlaczego po zasadniczej i zdecydowanej odmowie delegacji radzieckiej przyjęcia projektu mocarstw zachodnich jako podstawy do dyskusji, przedstawiciele USA, Anglii i Francji zaproponowali przejście do następnego punktu porządku dziennego.

Wszystko wskazuje na to, że zmierzali oni do czegoś innego. Autorzy separatystycznych układów londyńskich i waszyngtońskich, którzy oderwali Niemcy Zachodnie od pozostałych części kraju i którzy usiłują przekształcić je w swą bazę strategiczną w Europie, zainteresowani są jedynie w tym, aby bazę tę utrzymać, nie dopuszczając do zjednoczenia Niemiec.

Oto dlaczego po zasadniczej i zdecydowanej odmowie delegacji radzieckiej przyjęcia projektu mocarstw zachodnich jako podstawy do dyskusji, przedstawiciele USA, Anglii i Francji zaproponowali przejście do następnego punktu porządku dziennego.

Wszystko wskazuje na to, że zmierzali oni do czegoś innego. Autorzy separatystycznych układów londyńskich i waszyngtońskich, którzy oderwali Niemcy Zachodnie od pozostałych części kraju i którzy usiłują przekształcić je w swą bazę strategiczną w Europie, zainteresowani są jedynie w tym, aby bazę tę utrzymać, nie dopuszczając do zjednoczenia Niemiec.

Narody ZSRR składają hołd pamięci Aleksandra Puszkina

MOSKWA (PAP) 6 bm. Na obszarze całego Związku Radzieckiego odbyły się wielkie uroczystości z okazji 150 rocznicy urodzin genialnego poety rosyjskiego — Aleksandra Puszkina.

W Moskwie na Placu Puszkina zebrało się ponad 10 tysięcy mieszkańców stolicy, by oddać hołd pamięci nieśmiertelnego tytana poezji rosyjskiej. Pomnik Puszkina, znajdujący się na tym placu, tonął w kwiatkach.

Na trybunie obecni byli: sekretarz generalny Związku Pisarzy Radzieckich — Fadiejew, prezydent Akademii Nauk ZSRR — Wawilow, członkowie KC WKP(b) oraz liczni pisarze, artyści i działacze na-

uki, reprezentujący kulturę i sztukę wszystkich republik radzieckich. Wśród obecnych znajdowali się również liczni pisarze zagraniczni, m. in. znakomity pisarz duński Martin Andersen Nexø, pisarz polski — Leon Kruczkowski oraz przedstawiciele pisarzy czechosłowackich, bułgarskich, węgierskich i innych. Wczoraj odbyła się w Teatrze Wielkim uroczysta akademii, poświęcona 150-tej rocznicy urodzin genialnego poety rosyjskiego. Akademii przewodniczył w obramieniu manifestację na rzecz idei kultury, postępu, sprawiedliwości społecznej i braterstwa narodów.

Bezprawne najście władz USA na statek polski „Batory”

Protest ambasadora RP w Waszyngtonie

WASZYNGTON (PAP) Ambasador R. P. w Waszyngtonie — Winiewicz, złożył na ręce wiceministra spraw wewnętrznych USA DEANA BUNKA PROTEST PRZECIWKO SPOSOBOWI PRZEPROWADZENIA ODPRawy IMIGRACYJNEJ wobec pasażerów i załogi „Batorego” w Nowym Jorku. Ambasador Winiewicz określił postępowanie władz amerykańskich JAKO SZYKANĘ W STOSUNKU DO STATKU POLSKIEGO.

NOWY JORK (PAP) W południe, zgodnie z rozkładem, odpłynął do Gdyni statek polski „Batory”, mając na pokładzie 834 pasażerów.

Nie bacząc na to, że już w niedzielę wieczór władze imigracyjne oświadczyły, iż nie mają żadnych pretensji do Linii Gdynia — Ameryka, ani do załogi „Batorego”, w związku z ucieczką Gerharda Eislera, statek do chwili odjazdu znajdował się pod wzmożoną kontrolą władz imigracyjnych i policji śledczej. Wbrew panującym w portach amerykańskich zwyczajom, nikt z osób odprowadzających pasażerów nie został na pokład wpu-szczony.

Przed odpłynięciem „Batorego”, konsul generalny R. P. w Nowym Jorku — Galewicz w towarzystwie dyrektora Linii Gdynia — Ameryka odwiedził kapitaną statku Owikliskiego. Konsul Galewicz w imieniu własnym i ambasadora R. P. w Waszyngtonie — Winiewicza, złożył kapitanowi podziękowanie za doskonałą postawę jego i całej załogi podczas dochodzeń, prowadzonych przez władze amerykańskie na „Batory”.

Kapitan Owikliski opuszczając port nowojorski wydał oświadczenie dla prasy amerykańskiej, w którym wyraża podziękowanie prasie i opinii amerykańskiej za potraktowanie incydentu z „Batory” „ze zrozumieniem i „poczuciem humoru”.

„Batory” po zawinięciu do Southampton i Kopenhagi, dokąd wiezie 600 Amerykanów pochodzenia duńskiego, przybędzie do Gdyni 17 bm.

Wybuch wulkanu Stromboli

RYM (PAP) — Ubiegłej nocy nastąpił wybuch wulkanu Stromboli na wyspach Lipari między Sycylią a Półwyspem Apenińskim.

Stokami wulkanu popłynęła lawa. Wybuch słyszano w Palermo. Według dotychczasowych doniesień, poważniejszych szkód nie było.

Zdrajcy narodu polskiego przed sądem

Proces przeciwko Burdeckiemu, Skiwskiemu i innym rozpoczął się w Krakowie

KRAKÓW (PAP) — Wczoraj rozpoczął się przed Sądem Okręgowym w Krakowie proces dr Feliksa Burdeckiego, Jana Emila Skiwskiego, Mariana Maaka, Piotra Paliwoy — Matolińskiego i Ewy Janiny Smolka. Oskarżenia odpowiadają za przestępstwo z art. 1 i 2 dekretu PKWN z dnia 31 sierpnia 1944 r. — za współpracę w okupacyjnej prasie niemieckiej, wydawanej w języku polskim. Rozprawie przewodniczy wiceprezes Sądu Okręgowego

Majewski, oskarżają prokuratorzy: Auszaler i Czuczakiewicz.

Oskarżenia Burdecki i Skiwski sądzeni są zaocznie, ponieważ bezpośrednio po wywołaniu zgłoszili zagranicę, gdzie ukrywają się dotychczas.

Akt oskarżenia zarzuca dr Feliksowi Burdeckiemu i Janinowi Emilowi Skiwskiemu, że od kwietnia 1944 r. do stycznia 1945 r. wydawali wspólnie w Krakowie dwutygodnik polityczny „Przełom”. Dwutygodnik ten był pozornie pi-

smem niezależnym, w rzeczywistości zaś był inspirowany przez wydzieloną propagandę „rządu” generalnego gubernatorstwa.

Artykuły „Przełomu” miały na celu szerzenie defetyzmu wśród społeczeństwa polskiego.

Jak wynika z akt sprawy, działalność oskarżonych była konsekwentna ich antydemokratycznej i antyradyckiej postawy z okresu międzywojennego i okupacyjnego.

W. Ażaiw

164

Daleko od Moskwy

Grubski nie wytrzymał uporczywego spojrzenia organizatora partyjnego.

— Jestem również żywym człowiekiem i nie mogę nie odpowiedzieć Beridze, — odezwał się cicho, jak gdyby zwracając się tylko do Załkunda. — Dlatego często przechodzę od istoty rzeczy do polemiki. Proszę mi wierzyć, że jestem głęboko przekonany, iż pomysły głównego inżyniera są błędne.

Zamknął, pocierając drżącą ręką, wysokie spłaszczone przy skroni czoło.

— Gdyby wszystko, co twierdzi było naukowo uargumentowane i technicznie możliwe do wykonania, nie pozostawałoby mi nic innego, jak powinszować mu wspaniałego zwycięstwa i skłonić się przed nim do ziemi. Całe nieszczęście tkwi w tym, że chęć dopomożenia sprawie i temperament przeszkadzają Beridze dostrzec mylnie założenie i powierzchowność jego wniosków... Powtarzam raz jeszcze: nasz projekt został stworzony wysiłkiem ludzi, którzy pracowali nad nim przez długi czas. Plany nasze nie były przypadkowe. Dlaczego wybraliśmy prawy brzeg, kiedy szukaliśmy kierunku dla tra-

sy? Czy nie widzieliśmy tych wszystkich zalet lewego brzegu, które dostrzegł Beridze? Widzieliśmy, ale przecie lewy brzeg w kilku miejscach w czasie powodzi był zalany, przy czym w historii Adunu zdarzały się lata, kiedy wylewy na lewym brzegu dochodziły do katastrofalnych rozmiarów. Nie trudno zrozumieć: zatonienie rurociągu w rowie oznacza wstrzymanie robót na długo. Na ten temat zbyt wiele są dyskusje, wystarczy zajrzeć do literatury technicznej. Autorytety zagraniczne nie pozwalają na układanie rurociągu w warunkach analogicznych do tych, jakie mamy na lewym brzegu.

Grubski otworzył jeden z leżących przed nim tomów i po angielsku, a następnie po rosyjsku przeczytał dwa ustępy, potwierdzające jego słowa.

— Mam swój rozum — odrzekł Beridze, — i nie myślę słuchać waszych niemieckich i amerykańskich autorytetów. Nie są bogami, nierzadko się mylą, a z oddali nie wszystko jest im znane!

— Żaden wykształcony inżynier nie może lekceważyć ich zdania — z godnością odpowiedział Grubski, podnosząc nad głową grubą książkę. — Lewy brzeg musi być wyeliminowany i w ten sposób trzeba wyrzucić wszystkich jego ponętnych zalet. W Olgochcie wypadnie budować jeszcze jedną stację pomp, chociaż wiem, że byłoby lepiej obejść się bez niej. Przyjawszy nawet, że

trasa będzie biegła przez lewy brzeg, jest ryzykowne rezygnować z drugiej stacji. Proszę sobie wyobrazić, jakie naprężenie się wytworzy podczas przepompowania, jeśli będzie tylko jedna stacja. Znajdziemy się kiedyś w ciężkiej sytuacji, gdyż może się wydarzyć, że ciśnienie tej stacji będzie niewystarczające, aby doprowadzić ropę do Nowińska. Co wtedy zrobimy?

Grubski zaczerpnął oddechu i otarł mokre czoło chustką.

— Przyjdzie również budować dwa przejścia przez Adun, który dwa razy przecina łąsę na prawym brzegu. Poza tym ludność Adunu będzie musiała na razie obejść się bez drogi do Nowińska, która — zgadzam się w tym, z głównym inżynierem — jest bardziej potrzebna na lewym, aniżeli na prawym brzegu. Reszta projektu sprowadza się do tego, ażeby możliwie najbardziej skrócić, obciąć technicznie ekwipunek przyszłego rurociągu. Oczywiście można i to zrobić, ale należy przede wszystkim pomyśleć o niewygodach i ograniczeniach, jakie mogą powstać w czasie eksploatacji rurociągu. Obawiam się...

— Obawiacie się wszystkiego na świecie! — nie wytrzymał Beridze. — Jako inżynier powinniście wiedzieć, że w pracy każdego mechanizmu lub budowy są granice i ograniczenia!

(C. d. n.)

Maria Terpilak osiągnęła swój cel

Brygady pierwszej jakości uzyskują coraz lepsze wyniki w PZPW Nr 1

Współzawodnictwo, które od pierwszej chwili swego istnienia daje tak wspaniałe wyniki, — przeszło już kilka kolejnych etapów rozwoju. Po osiągnięciu zwycięstwa w walce o zwiększenie wydajności produkcji, ostatnio zalogi fabryczne przystąpiły do współzawodnictwa o jakość produkowanych towarów. Nowy etap znaczący jest powstającymi coraz liczniej brygadami pierwszej jakości. Brygady te dążą nie tylko do przekroczenia norm produkcyjnych, ale do równoczesnego osiągnięcia najlepszej jakości, do zmniejszenia braków, zwiększenia dyscypliny pracy oraz podniesienia kwalifikacji robotnika.

Pisałszy już o brygadzie pierwszej jakości z PZPW Nr 1, na której czele stoi przewodnicząca pracy Maria Terpilak. Zespół jej odznaczył się doskonałymi i trwałymi osiągnięciami w dziedzinie jakości. Dzielny ten zespół dał hasło do rozpoczęcia szeroko zakrojonej walki o podniesienie jakości w całych zakładach. Formy tej walki i rozwój jej są tak ciekawe, że nie można ich pominąć milczeniem.

W ubiegłym jeszcze kwartale wyraźnie zarysowały się dwa rodzaje osiągnięć produkcyjnych w tkalni „wełnianej jednok”. Z jednej strony wyróżniły się pewne zespoły niezwykle poważnym przekroczeniem planu, z drugiej strony poszczególni tkacze, u których wykonanie planu nie było wysokie, okazali się bezkonkurencyjnymi „jakościowcami”. Centralnym jak gdyby punktem był zespół Terpilakowej,

Przemawia tow. Krzykański — delegat włóknarzy łódzkich na II Kongres Zw. Zaw.

doskonale łączący te dwa elementy, mający wysokie cyfry wykonania planu przy najwyższej jakości.

Wówczas to zalogi tkalni postanowiły wyrównać istniejące różnice między „jakościowcami” i przodownikami w dziedzinie ilości. Zespoły najlepsze zostały podzielone, członków ich mianowano kierownikami nowych brygad. I od tego momentu zarządziła zaciętą walkę o palmę pierwszeństwa.

Na „dwójkach” pierwszy wstąpił w szranki szlachetnej rywalizacji wielokrotny zdobywca nagród we współzawodnictwie Kazimierz Kukulak. Dotychczas odznaczał się on bardzo wysokim wykonaniem normy produkcyjnej, z jakością jednak było u niego dość słabo. Stawiając na czele zespołu Kukulak podniósł w ciągu kilku tygodni nie tylko jakość własnej produkcji, ale i jakość produkcji wszystkich członków zespołu. Drugą brygadą, która postanowiła pobić bezkonkurencyjną dotychczas Terpilakową, jest brygada Stanisławy Polichnowskiej. Wszystkie trzy grupy rywalizujące z sobą liczą skrupulatnie zdobyte punkty i prześcigają się w zachowaniu dyscypliny pracy.

Podobne nastroje panują na „dwójkach”. Tu waśnie wypowiadają kobiety. Helena Skrok wraz z sześcioma towarzyszkami tworzy zespół osiągający w ostatnim kwartale doskonałe wyniki: 112 proc. średniego wykonania normy produkcyjnej i 100 proc. pierwszego gatunku. Za nimi podąża zespół Józefa Gajdy a jako trzeci wysuwa się zespół Józefa Zygmunta.

Większość członków tych brygad pierwszej jakości, to młodzi zupełnie robotnicy, wychowani w zakładach PZPW Nr 1. Rozpoczęli oni pracę jako uczniowie, w krótkim czasie stali się przodownikami we współzawodnictwie. Dodac trzeba, że prócz wymienionych zespołów jest więcej takich, które wyrabiają 100 proc. pierwszego gatunku. Pozostają one jednak w ogólnym rozrachunku na dalszych miejscach, ponieważ mają niższy procent wykonania normy, albo większą ilość punktów ujemnych za niezachowanie dyscypliny pracy.

Tymczasem obserwując tę piękną rywalizację między brygadami „wełnianej jednok” można jedno stwierdzić, że niezachwa-

na do niedawna pozycja zespołu Marii Terpilakowej jako zespołu najlepszej jakości jest mocno zagrożona. Inne zespoły osiągnęły coraz lepsze wyniki, chcąc zdobyć palmę pierwszeństwa.

Nie umniejsza to oczywiście w niczym wartości pracy zespołu Terpilakowej. Wręcz przeciwnie — podkreśla to jej zasługi, jej pionierską rolę. Podkreśla to, że Maria Terpilak osiągnęła swój

cel: Walka o podniesienie jakości produkcji przy przekroczeniu ilościowym planów produkcyjnych, staje się coraz bardziej powszechna.

Kto osiągnie najlepsze wyniki w PZPW Nr 1 w tym kwartale — jeszcze nie wiadomo. Ale już teraz wiadomo, że inicjatywa tow. Terpilakowej osiągnęła wynik doskonały.

B. Drzew.

W imieniu Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki przemawiał na II Kongresie Zw. Zaw. senior sceny polskiej wielki aktor i pedagog Aleksander Zelwerowicz

W BRÓJCACH

Organizacji partyjnej i organizacji ZMP — potrzebna jest pomoc

Zaledwie 20 km od Łodzi — leży gmina Brójce, w której istnieje licząca 43 członków organizacja partyjna PZPR.

Wydawać by się mogło, że tak blisko Łodzi położona wiejska organizacja partyjna winna czerpać doświadczenie i wskazówki ze sprawnie na ogół funkcjonujących organizacji partyjnych działających w łódzkich fabrykach. Tak jednak nie jest. Organizacja partyjna w gminie Brójce jest słaba. Na 16 gromad zaledwie 3 posiadają organizacje podstawowe, a wpływ organizacji partyjnych na masę bezpartyjnego chłopstwa jest jeszcze niedostateczny. Świadczy o tym choćby fakt, że Komitet Gminny nie potrafił dotychczas przekonać bezpartyjnych chłopów o konieczności oczyszczenia aparatu spółdzielczego z bogaczy wie-

skich, skutkiem czego Gminna Spółdzielnia ZSCH. nie funkcjonuje jeszcze należycie.

Słabą stroną organizacji partyjnej w gminie Brójce jest również fakt, że nie zostało tam przeprowadzone szkolenie partyjne, wskutek czego Komitet Gminny ma poważne trudności w rozwiązywaniu szeregu problemów politycznych i organizacyjnych. Należy również podkreślić, że organizacja partyjna w Brójcach nie zdołała jeszcze w swoich własnych nawet szeregiach pozbyć się całkowicie smutnego dziedzictwa rządów kapitalistycznych — analfabetyzmu.

Czy jednak za taki stan rzeczy należy winić wyłącznie partyjniaków z gminy Brójce? Wydaje mi się, że nie.

To i owo

O instynktach towarzyskim i wsłekliznie

„Odkrycie”, iż „człowiek jest zwierzęciem towarzyskim” założył filozofowie greccy, Arystotelesowi. Znukomity pisarz francuski, Monteskiusz, twierdzi, iż odkrycie to dotyczy przede wszystkim jego rodaków: Francuz — czytamy w „Listach perskich” Montesquieu’go — jest bardziej człowiekiem towarzyskim, niż ktoś inny. Po prostu — istnieje wyłącznie dla towarzysztwa.

Dla towarzysztwa — być może, ale nie dla każdego. Ostatnio np. jak wiadomo, głośnie jest we Francji „towarzystwo im. gen. de Gaulle’a”. Długonosy i tepogłowy ordynans osi Wall-Street. City-Watykan zorganizował niewielką, ale za to „dobrą” parckę b. kapłanów, kolaborantów itp. i konspirował, licząc na „instynkt towarzyski”, ów z „Listów perskich”. Wyszło z tego jednak „perskie oko”. Mimo poparcia rządu francuskiego „towarzystwo” zostało zdemaskowane, wyobcowane i potępione. Właśnie przez zdrowy „instynkt towarzyski”, który każe patriotycznemu ludowi francuskiemu łączyć się z wielomilionowym obozem pokoju, wolności i sprawiedliwości społecznej przeciwko zakazanym, kosmopolitycznym „stowarzyszeniom” amatorów wojny.

Zresztą — trzeba to przyznać — sama, że tak powiem, natura robi porządek z tymi przedstawicielami istoty ludzkiej, które w swym życiu zamiast dewizy społecznej: człowiek jest zwierzęciem towarzyskim — stosują ludobójczą maksymę: człowiek jest towarzyszem dzikich zwierząt. Zaczęło się, jak wiadomo, od Forrestala, w tych zaś dniach padł ofiarą uścisków wojennej „naulbowiec” amerykańskiej, Dixy, który marząc o „upowzechnieniu” kieszonkowej bomby atomowej — rozszarpał sobie tzw. klepki i skończył samobójstwem. To samo spotkało niedawno pewnego funkcjonariusza armii USA w Wiedniu, którego także ukusił giez wojenny: zaczął biegać po ulicach i kłopotliwie bronił prawo i lewo, dopóki mu nie załaziło „marnarstwo à la Forrestal”, swanej w Europie pospolicie „kaftanem bezpieczeństwa”.

Wypadki powyższe mają doniosłe znaczenie dla higieny międzynarodowej: szczepią skutecznie ludzkość od zarażenia się furją wojenną, która — zwłaszcza na tzw. Zachodzie — ma tylu wybitnych, obłąkanych reprezentantów.

E. TAM

Nasz korespondent fabryczny pisze

Sukcesy techniczne

Łódzkiej Fabryki Maszyn Jedwabniczych

Na terenie naszych zakładów od pięciu miesięcy trwały prace i doświadczenia nad ulepszeniem żeliwa odlowniczego. Dzięki wytrwałej i pełnej poświęceniu pracy studenta Politechniki Łódzkiej — Antoniego Bogusławskiego, kierownika oddziału naszych zakładów — Romana Piwowarskiego, inż. Mariana Woźnego, oraz dzięki cennym wskazówkom prof. Politechniki Łódzkiej — inż. Zofii Wendorffowej została opracowana i zastosowana metoda modyfikowania żeliwa na

skale przemysłowej, która odda nieocenione usługi rozwijającemu się przemysłowi metalowemu.

Żeliwo modyfikowane sposobem zastosowanym przez wyżej wymienionych — daje nam możliwości otrzymywania tego surowca nawet w małych zakładach pracy w zwykłych piecach — tzw. kopułkach.

Przed wszystkim — posiada ono dwukrotnie większą wytrzymałość na rozciąganie od żeliwa szarego, trzykrotnie większą odporność na ścieranie oraz tendencję ciągliwości od 0,5 do 1 procent, gdzie tymczasem żeliwo szare nie posiada jej wcale.

Oprócz swych dodatkowych wartości produkcyjnych żeliwo modyfikowane daje 2,066 zł. oszczędności na tonie odladu, co w skali ogólnokrajowej może dać olbrzymie oszczędności.

Drugim — równie doniosłym pomysłem racjonalizatorskim jest wniosek ob. Henryka Szewczyka, który rozwiązał sprawę oszczędności eksploatacji opon samochodowych, przez okresowe zmienianie kół. Okres użytkowania opon przy zastosowaniu zmiany kół według opracowanej tabeli jest o 20 proc. dłuższy niż normalnie. Maksymalny przebieg opony wozu ciężarowego wynosi około 40.000 km. Sto-

sując zmiany przedłużamy okres życia opony do 48.000 km. Pomysł ten został w praktyce wypróbowany. Roczna oszczędność uzyskana na 10 oponach wyniesie 14.000 zł.

H. B.

korespondent fabryczny z Łódzkiej Fabryki Maszyn Jedwabniczych

Zacieśnia się sojusz miasta i wsi

W ramach łączności miasta ze wsią, w ostatnich dniach maja zawitała do wsi Izabelowa ekipa robotnicza z PZPB Nr 5. Celem wycieczki było nawiązanie łączności kulturalno - oświatowej między chłopem a robotnikiem. W związku z tym przeprowadzono szereg rozmów i omówiono plany współpracy.

Jednocześnie towarzyszącą robotnikom ekipa młodzieżowa nawiązała kontakt z młodzieżą Państwowego Liceum Rolniczego w Wojewławicach. Młodzież robotnicza pragnęła odwzajemnić się licealistom-rolnikom za serdeczne przyjęcie, zaprosiła ich do Łodzi, aby pochwalić się swoimi osiągnięciami.

Wchodząc w skład ekipy ko-

szule w Izabelowie oraz Koło Gospodyń, przy czym zaprosiły delegację kobiet wiejskich do Łodzi.

Uczniowie Liceum Rolniczego postanowili na cześć święta ludowego oczyścić i zarybić staw wiejski i uporządkować boisko sportowe.

Młodzież Izabelowa nie chciała pozostać w tyle, postanowiła oczyścić i uporządkować szkolne boisko sportowe.

Również i chłopcy z Izabelowa podjęli zobowiązania: postanowili oni wysypać twierem 5 km szosy przebiegającej przez ich wieś oraz wykopać po obu jej stronach rowy.

A. Pański
korespondent fabryczny z PZPB Nr 5

W drugim dniu Kongresu Zw. Zaw. w imieniu Federacji Libańskich Związków Zawodowych pozdrowił Kongres Józef Mustafa El Aris

Możemy zaoszczędzić więcej

Wykończalnia PZPJG Nr 8 koryguje swe zobowiązania

Robotnicy wykończalni PZPB Nr 8, po skoordynowaniu swoich zobowiązań oszczędnościowych doszli do przekonania, że przy umiejętnym gospodarowaniu można zaoszczędzić dużo więcej, niż początkowo przypuszczano. W związku z tym uchwalono podjąć nowe zobowiązania oszczędnościowe, które uzupełniają stare.

Tak więc robotnicy pluszownicy postanowili zmniejszyć ilość nadliczbowych godzin, co przy-

niesie w skali miesięcznej 5.715 złotych. Dalej postanowili zmniejszyć braki do 1,5 procent, przysparzając oszczędności na sumę 19.665 zł.

Robotnicy farbiarni dzięki wykorzystaniu starych kapieli zaoszczędzą 75.800 zł, drukarze zaś, remontując zużyte walizki, zaoszczędzą 308 tysięcy zł.

Bocheński Stefan
korespondent fabryczny z PZPB Nr 8

Listy z Wybrzeża

W porcie rybackim

Jak można żyć w Łodzi? — pytają wilki morskie

Od morza ciągnie zimny wiatr. Na horyzoncie kłębią się ciemne chmury, wróżąc niechybny deszcz. Niespokojnie uderzają o brzeg przystani wzburzone fale. Cienie zmierzchu barwią na granatowo ogromny bezmiar morza. Tam daleko nie można już odróżnić, gdzie kończy się woda, a zaczyna niebo.

Czekamy... — Powinni już wracać — odzywa się mój towarzysz, magazynier przedsiębiorstwa połowu ryb „Arka”. Coraz głośniejszymi falami, zagłuszając sygnalizujący dzwonek „boji”. Lecz światło jest stałe gasnące i zapalające się jest widoczne z daleka i dobrze wskazuje drogę do przystani. Nagle takie same światełki ukazują się w oddali — to kutry

rybackie powracają z bałtyckiego połowu. Są już coraz bliżej, całe w bryzgach białej piany. Na wybrzeżu robi się ruch. Centrala Rybna, która posiada tu obszerne budynki, przygotowuje się do przyjęcia „plonów” dzisiejszego połowu. Wagi i skrzynie stoją w pogotowiu. Po woli przybijają do brzegu kutry przedsiębiorstwa „Arka”.

— Dobry wieczór! — wołają Kaszubi, zadzierając do góry opalone na heban twarze. — Dobry dzień mieliśmy dzisiaj, „ryba szła”.

Z wnętrza kutra wyjeżdżają na brzeg, na prowizorycznej windzie, skrzynie pełne dorszy. Robotnicy Centrali ważą je i układają na wózkach. — Tona ryb — meldują szyprowi kutra. — Stary Kaszub nie jest jednak zadowolony. Może inne kutry mają bardziej obfite połowy?

Od początku bieżącego roku kutry „Arki” biorą udział we współzawodnictwie — dzięki czemu przedsiębiorstwo ukończyło swój plan półroczny w ciągu 4 miesięcy, a zarobki rybaków, którzy otrzymują 43 procent wartości swego połowu, także znacznie wzrosły. Dotychczas prym dzierży załoga kutra Nr 5 z Augustynem Kreftem na czele oraz kutra Nr 28, którego szyprem jest Kreft junior. Nikt nie może im dorównać w umiejętności wyszukiwania łowisk rybnych, w sprawnej i dobrze zorganizowanej obsłudze sieci.

Jest już prawie ciemno, gdy nadciągają z morza kutry rodzinny Kreftów.

— Tona 200 kilogramów — meldują wagowcy, gdy już opróżnił się kuter ojca.

— Tona 300 kilogramów — podchwytuje z dumą syn — chyba w tym miesiącu ja będę górą — woła do sąsiadów. A stary Kaszub markotnie, przygryza fajkę i szarpie siwego wąsa.

— Daleko byliście? — pytam, gdy już ryby odjechały na wózkach do obszernej hali, gdzie natychmiast czyszczy się je i kładzie do lodu lub beczek z solą.

— Daleko za Helem, stąd 4 godziny drogi. Jutro jedziemy na śledzie i szprot! Jutro...

Jutro — to już za parę godzin. O świdzie nie będzie w przystani ani jednego kutra. Ale tymczasem trzeba jeszcze przejechać sieć i złapać zerwane oczka. Trzeba w małej kajucie pod pokładem przyrządzić sobie kolację z prowiantu, jaki co dzień przyjeżdża im przedsiębiorstwo. Rybakowie cały tydzień mieszają

na wodzie, niedziela tylko spędzają w domu. Czy kochają morze — o to nie trzeba ich pytać. Dziwią się, jak to można żyć w Łodzi, gdzie nie ma nawet rzeki. — Chyba podusilibyśmy się tam, jak te ryby wyrzucone na pokład — konkluduje Franciszek Kreft, zwycięzca dzisiejszej wyprawy.

Przedsiębiorstwo państwowe połowu ryb „Arka” istnieje od roku i jest największym przedsiębiorstwem kutrowym w Europie. Rozporządza przeważnie stalowymi kutrami najnowszej konstrukcji, wyposażonymi w nowoczesny sprzęt nawigacyjny. „Arka” nastawiona jest przede wszystkim na połowy najtańszej ryby — dorsza, który stanowi 90 procent połowów. 9 procent — to śledzie i szprot, 1 procent — losos i fladra. Dzięki zastosowaniu współzawodnictwa

wyniki połowów są coraz lepsze. — Do końca roku plan zostanie z pewnością wykonany w 150 procentach. — Przez tego na 1-go Maja rybacy ofiarowali całodzienny połów, przeznaczając jego wartość na urządzenie szkoły podstawowej w Jastarni.

Rybacy zdają sobie dobrze sprawę, jak ważną rolę spełniają w obecnej dobie naszych gospodarczych trudności powojennych. Teraz, gdy czekają jeszcze musimy na wyniki akcji „H”, ryba zastępuje nam z powodzeniem mięso, a ryba eksportowana za granicę przynosi nam poważne dochody. I dlatego każdy cuttonar ryb wyłowionych ponad codzienną normę, jest tak samo ważny w naszej gospodarce, jak wyprodukowane ponad plan metry tkanin i tonny węgla, jak wykute dodatkowe narzędzia i maszyny.

H. Samsonowska.

Święto Ludowe

Pod zielonymi i czerwonymi sztandarami maszerowali w tym roku chłopcy i robotnicy — manifestując braterski sojusż wsi i miast.

Na zdjęciu — masowa manifestacja w Rawie Mazowieckiej

Nieśmiertelny poemat Puszkina

Eugeniusz Oniegin

opera teatralna Piotra Czajkowskiego

Jeżeli kto nie czytał „Eugeniusza Oniegina”, słyszał zapewne ze sceny lub przez radio piękną operę pod tym tytułem, skomponowaną przez znanego kompozytora Czajkowskiego. — Operze tej, należącej do żelaznego repertuaru teatrów rosyjskich, a właściwie jej powstaniu, warto poświęcić krótką wzmiankę.

„Jestem zachwycony poematem Puszkina, zakochany w Tatianie i komponuję na tym tle operę” — pisał Czajkowski do swego brata wiersz 1877 r. — „Trudno opisać, jak bardzo pochłania mnie ta praca i jak się do niej palę. Jestem szczęśliwy, że będzie to kalkiem INNA opera — bez zatrutych stylizacji, etipskich kłótni, ujmierającej na sucho Violetty i uwielbionej Małgorzaty. W ogóle bez żadnych koturnów! Natychmiast czerpię z cudownej poezji Puszkina”.

„Dzięki intensywnym pracom i twórczym podjęciom kompozytora, opera „Eugeniusz Oniegin” została zakończona w 5 miesięcy. Czajkowski nie chciał jej wystawić na wielkiej, rządowej scenie operowej, z jej skostniałą rytyną i starymi primadonnami, grającymi młode dziewczyny.”

„Nie! Moja Tatiana ma śpiewać 50-letnią ciocią w peruce! — Za nie w świecie! I mój Eugeniusz musi być młody i pełny wdzięku” — mówił do swego otoczenia. Toteż nie posiadał się z radości, gdy dyrektor Moskiewskiego Konserwatorium, znany pianista Mikołaj Rubinstein, zaproponował mu wystawienie opery w wykonaniu cłonków tej świetnej uczelni. Rubinstein, przy pomocy znanego artysty i reżysera Samarina oraz kilku profesorów obojętnie kierował próbami i całą pracą przygotowawczą. Główne role przekazał on zastąpił najzdolniejszym uczniom konserwatorium w wieku od 17—22 lat. A więc Tatiana

liczyła lat 17, Oniegin — 20 itd.

Z drżeniem serca i głębokim niepokojem oczekiwał Czajkowski dnia premiery. Czy publiczność zrozumie i oceni jego dzieło? Przecież ta ukochana przez niego opera jest taka prosta i niespektakularna, nie ma w niej żadnego przepychu i imponujących dekoracji, przedstawia zwykłe życie zwykłych ludzi, a nie jakichś półbogów. Wreszcie nadszedł dzień 17 marca 1879 r. — dzień premiery, nieanonsowanej nawet w gazetach. Mimo braku wszelkiej reklamy sala Teatru Małego była wypłniona po brzegi, gdyż wieść o nowej

operze znanego kompozytora dawno już intrygowała miłośników teatru i muzyki. Wykonanie opery stało na wysokim poziomie — nawet surowy i wytrwały Rubinstein nie miał nic do zarzucenia młodocianym artystom. Ze sceny szedł więc młodości i prawdziwego wdzięku — to właśnie, o czym marzył Czajkowski. Natomiast publiczność, jak przewidywał, wychłowana na włoskich wzorach operowych, przyjęła operę zrytualizowanie, lecz bez większego entuzjazu. Nie wszyscy bowiem jeszcze rozumieli czar i urok ślicznej muzyki, pełnej liryzmu i pro-

stoty. I dopiero po dwóch latach od dnia „amatorskiej” premiery — „Eugeniusz Oniegin” wystawił Wielki Teatr Moskiewski, a po nim inne teatry rosyjskie. Odtąd już opera stała się ulubioną operą szerokiej publiczności całej Rosji, a wkrótce znaną już była za granicą.

Dziś minęło 70 lat od daty jej wystawienia, a opera, wciąż świeża i urocza, cieszy się nieśmiertelnym powodzeniem nie tylko w Związku Radzieckim, lecz i na całym świecie.

Opac. F. B.

Praga buduje szkołę w Warszawie

Przedstawiciele samorządu ludowego stolicy Czechosłowacji, zainicjowali akcję zbiorową celem stworzenia funduszu, z którego w nowej Warszawie wybudowana będzie najnowocześniejsza szkoła. W tych dniach zbiórka wyniosła już przeszło 5 milionów koron. Do akcji samorządu praskiego przyłączają się samorządy ludowe innych miast i wsi czechosłowackich, szkoły, organizacje itd. Na powołanie urządzane są wieczornice z programem, poświęconym Warszawie, których czysty zysk przeznaczają się na fundusze budowy szkoły w Warszawie. Oczekuje się, że niebawem akcja przyniesie dziesięć milionów koron. Kwota ta wystarczy na budowę szkoły, która warszawskiej ludności ma przypominać o przyjaźni, jaką ludność czechosłowacka żywi dla Polski i Polaków.

Na scenach świetlicowych

„Pan Benet” w teatrze PZPB Nr 16

„Beatus, qui tenet” (szczególnie, kto trzyma, posiada) — powiedział pan Benet”. Spośród sztuk, które zespół świetlicowy PZPB Nr 16 „trzyma” w swoim repertuarze („Gospodarz — to ja”, oraz „Bywa i tak na świecie”) ta, niestety, nie wypadła najszybciej.

Gdybyśmy szukali powodów tego zjawiska, musielibyśmy wymienić przede wszystkim brak należytego przygotowania do przedstawienia. Jeśli wierzyć naszym informatorom — sztuka została wystawiona po... 12 (tak jest: dwunastu) godzinach prób. Na podobny „rekord”, trzeba to przyznać, nie zdobyły się żaden teatr zawodowy.

Oczywiście, tak zadziwiająco krótki okres przygotowania czy sprawi, iż amatorzy PZPB Nr 16 musieli dać kłopotliwy wkład pracy, aby w ogóle mieć z czym wystąpić na scenie. Nie u wszystkich z nich jednak wysiłek uwieczniły odpowiednie rezultaty artystyczne. Najpoważniej wypadła Maria Tworek w roli „bawiącej się w intrygę i miłość” Pauliny. Henryk Ter-

lecki jako „Pan Benet” szarżował, posilkując się wzorami nie tyle teatru, ile cyrku. Pułkownik Wł. Nowaka i Zdzisław Józef Przesmycki „robili co mogli”, starając się zapalać nadrobione braki w na leżym opanowaniu roli i wcale nie łatwego, wierszowanego tekstu.

„Ktokolwiek będzie w nad bałtyckiej stronie” — a na leży się spodziewać, że takich osób wśród tegorocznych wczasowiczów będzie dość niemała — powinien bezwzględnie skorzystać z okazji i zejść do Fromborka. Niewielkie to miasteczko, ale „wagę swoją” w naszej historii posiada: tu żył, tu pracował, tu stworzył wielkopomne dzieło pt. „De revolutionibus orbium coelestium” — „O obrotach ciał niebieskich” i tu zmarł „wielki Toruńczyk”, genialny uczony polski, który dokonał rewolucyjnego przewrotu w nauce świata — Mikołaj Kopernik.

W okalającym katedrę Fromborka murze obronnym znajdują się nie wiedza, motreka swana

wieża Kopernika, w której astronom złożył obserwatorium i prowadził doświadczenia. Wieża jest w tej chwili w trakcie

KOPERNIK we Fromborku

konserwacji, która przywróci jej pierwotny wygląd; tu w przyszłości będą umieszczone rekonstrukcje przyrządów astronomicznych Kopernika. Na szczybie wieży blizszy symbolizujący znak systemu kopernikowskiego: słońce otoczone kręgiem orbity ruchu ziemi.

Katedra jest majestatyczna, gotycka budowla z XIX wieku. Sprawa potężne wrażenie,

Wśród wielu tablic i nagrobków, na których widnieją liczne polskie nazwiska: Szyszkowski, Rudnicki, Szemlecki, Łysa-

wski, w głównej nawie na fi larze tablica z portretem Kopernika i łacińskim napisem: „Nicolo Copernico Thorunensi Cathedralis Emus Eccla Var-miensis olim Canonico Astronomo celeberissimo Cyvis Nomen et Gloria...” Niemcy zniszczyli pomnik na grobkowy i trudno jest ustalić, gdzie znajdują się dziś jego zwłoki. Poszukiwania w podzie

niach katedry nie przyniosły rezultatów.

Państwo Ludowe, doceniając znaczenie historyczne Fromborka, przeprowadza obecnie re-staurację pozostałych zabytków. Przez rekonstrukcję wieży kopernikowskiej, odnawia się domek, w którym mieszkał i pracował Kopernik.

W ubiegłym roku na skutek osobistego zainteresowania Prezydenta Rzeczypospolitej — Bolesława Bieruta — zostało otwarte we Fromborku Muzeum Kopernikowskie. Muzeum mieści się w kilku niewielkich salach. Z trudem zgromadzone eksponaty przez Związek Historyków Sztuki i Kultury, przedstawiają się skromnie, lecz są dużym krokiem na drodze do zachowania i upowszechnienia pamięci wielkiego Astronoma

wielkiej przemiany w szkolnictwie polskim: od szkoły, która uczyła dla szkoły, przechodziła do takiej szkoły, która uczyła dla życia. Szkoła zawodowa głosiła wzniosłą ideę, że człowiek tylko wtedy jest wartościowym obywatelem, gdy pełni pożyteczną funkcję w państwie. Żadna praca nie hańbi. Każdą pracę można wykonywać dobrze i po mistrzowsku. Być mistrzem w swoim fachu jest tak samo zaszczytnie, jak zdobyć sławę w dziedzinie nauki czy sztuki.

Czas już nareszcie zerwać z niemym mniemaniem, jakoby szkoła zawodowa była szkołą niższego gatunku niż szkoła ogólnokształcąca. Idealną szkołą zawodową, ambicją ministerstw i wszelkich władz szkolnych w Polsce jest postawić szkoły zawodowe na takim poziomie, aby młodzież w nich kształcona miała wykształcenie ogólne równie szkolom ogólnokształcącym. Szkoła zawodowa ma zaspokajać wszystkie zainteresowania intelektualne młodzieży, ma dać młodzieży pełne warunki wszechstronnego rozwoju. A do tego dodaje naukę zawodu od strony teoretycznej i praktycznej.

Możemy być przekonani, że szkoła zawodowa spełni nadzieje pokładane w niej przez państwo i wychowa pożytecznych obywateli i spełni zarazem nadzieje młodzieży i rodziców, ho-dając wychowankom przygotowanie do życia i pracy w umi-elowanym zawodzie uczyni z nich ludzi zadowolonych z własnego losu.

H. Lewandowski
prof. Liceum Adm-Handl.

Kronika Piotrkowa

KOMU WINSZUJEMY

Środa, 8 czerwca

1949 r.

Dziś: Seweryna

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż P. 10-72

Szpital św. Trójcy 10-70

Pogotowie lekarskie nocne ul. Stalina 45, tel. 10-04

KINA

Kino „Bałtyk” — film produkcji radzieckiej: „Opowieść o prawdziwym człowieku”.

Kino „Polonia” — film produkcji meksykańskiej: „Zapomniana wioska”.

Redakcja i administracja „Głosu Piotrkowskiego” Piotrków, Al. 3 Maja 4. Interesantów przyjmuje się codziennie (prócz niedziel i świąt) od godz. 15 do 18.

Rozdziałnia „Głosu Piotrkowskiego” ul. Słowackiego Nr 26, Tel. 15-40.

900 kg marmelady w ciągu 8 godzin produkuje przodownik pracy ob. Pałycha

Na terenie fabryki marmelady na Bugaju istnieje już od dawna współzawodnictwo pracy, prowadzone zarówno indywidualnie jak i zbiorowo. Zaznaczyć należy, iż współzawodnictwo przyczyniło się w dużej mierze do wykonania 3-letniego planu produkcyjnego o 2 miesiące wcześniej przed wyznaczonym terminem.

Wśród szeregu pracowników wyróżniających się wydatną pracą, na szczególne uznanie zasługuje ob. Szmigelska Zofia oraz przodownik pracy ob. Pałycha Marian.

Szmigelska Zofia przez do kładną i szybką pracę wysuwała się na czoło innych pracowników.

ZE SPORTU

Udana impreza lekkoatletyczna

Na stadionie „Związkowca” odbyły się pierwsze w tym roku zawody lekkoatletyczne przy udziale klubów szkolnych i robotniczych. Zawody te wzbudziły duże zainteresowanie wśród społeczeństwa piotrkowskiego, czego dowodem były pełne trybuny widzów, rekrutujących się przede wszystkim z młodzieży.

Na program złożyły się następujące konkurencje: biegi płaskie, sztafetowe, skoki w dal i wzwyż, pchnięcie kulą i rzut dyskiem.

Poszczególne konkurencje były obsadzone przez wielu młodych i utalentowanych zawodników. Na szczególne wyróżnienie zasługuje junior klub sportowy „Chrobry” — Grzegorzcyk, który w biegu płaskim na dystansie 60 metrów uzyskał dobry czas 7,9 sek. oraz 5,12 metra w skoku w dal.

Ten 15-letni zawodnik przy racjonalnym treningu może uzyskać doskonałe wyniki.

Rewelacją niedzielnej imprezy był też młody zawodnik „Gwardii” Przybylski, który okazał się wielostronnym lekkoatletą. W

Zacieśnia się sojusz robotniczo-chłopski

Nowe Komitety Łączności ze Wsią na terenie powiatu piotrkowskiego

Krzepnie z dnia na dzień współpraca między chłopami i klasą robotniczą, rozwija się ruch łączności zakładów robotniczych spieszących na wieś z pomocą techniczną, lekarską i kulturalną. Coraz częściej odwiedza ją chłopów robotników w fabrykach, przekonywując się naocznie, jak dzięki braterskiej, wyteżonej pracy na roli i w warsztatach buduje się nowa Polska, krocząca po drodze do pełnej sprawności społecznej.

Wyrazem masowej więzi klasy robotniczej z chłopami są wyjazdy ekip robotniczych z poszczególnych zakładów pracy na wieś, gdzie dokonują one różnych czynności, wchodzących w zakres ich umiejętności. I tak przeprowadza się remonty maszyn i narzędzi rolniczych, dopomaga przy reparaacji domostw i obejść gospodarskich. Specjalne znaczenie posiadają wyjazdy robotniczych zespołów artystycznych, poprzez które ludność wiejska ma możność zapoznania się z życiem kulturalnym robotników.

Niedawno donosiliśmy o działalności zespołów robotniczych z Fabryki Sklejek, hutyskiej „Hortensja”, Zakładów Drzewnych na Bugaju, oraz Fabryki B-ci Lubert.

Obecnie Komitet Powiatowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Piotrkowie

powołał dwa Komitety Łączności miasta ze wsią na terenie Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Moszczenicy i w Bełchatowie. W skład Komitetów wchodzi przedstawiciel Rady Zakładowej, ZMP, Ligi Kobiet i przodownicy pracy. Komitety mają za zadanie wytypowanie ekip i czuwanie nad ich pracą.

Reorganizacja działalności

Dzięki pracom porządkowym Park Miejski zmienił wygląd

Z każdym dniem wygląd naszego miasta ulega poprawie. Naprawiono już jezdnię, położono nowe chodniki, stare bowiem były popękane, zasadzono wiele drzewek na ulicach, urządzono klomby i zieleńce na placach. Również nie zapomniano o Parku Miejskim, który w obecnym sezonie zmienił się w znacznym stopniu na lepsze. Zwiększono ilość ławek, a stare odrapane ławki zostały pomalowane i odpowiednio naprawione. Staw, został zarybiony dużą ilością karpów. Uruchomiony przed niedawnym czasem wodotrysk zmienia znacznie na korzyść wygląd zewnętrzny parku. W alejkach nie stoi już woda po opadach atmosferycznych, ani nie ma błota, jak to miało miejsce jeszcze wczesną jesienią, wysypano bowiem je żwirem, a wzdłuż nich posadzono kwiaty. Nie do poznania zmienił się także plac, gdzie był schron przeciwlotniczy. Zasadzono na nim drzewka i posadzono kwiaty. Miejsce gdzie dawniej stał pawilon, jest zniwelowane. Posadzono na nim drzewka i kwiaty.

Z kolei przechodzimy do ogrodu botanicznego, który obecnie przedstawia się bardzo efektownie. Szczególną opieką otaczane są rośliny lecznicze, których tu rośnie

Pracownicy sądowi Piotrkowa na cześć Kongresu Zw. Zaw.

W sali posiedzeń Sądu Okręgowego, odbyło się one-godaj specjalne zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Sądowych i Prokuratorów okręgu piotrkowskiego, poświęcone otwarciu Kongresu Związków Zawodowych. Po zagajeniu zebrania przez ob. Gozdka, referat o kolicznościowy wygłosił ob. Ostojski, poczem zebrani jednomyślnie uchwalili przesłać telegraficznie życzenia do prezydium Kongresu, na stępującej treści:

Członkowie Związku Za-

Szpital Międzykomunalny współzawodniczy ze szpitalem w Radomsku

Od dnia 23 maja 1949 r. pracownicy szpitala rozpoczęli współzawodnictwo pracy z pracownikami Szpitala w Radomsku, biorąc za podstawę w I etapie punktualność w pracy i sumienne jej wykonywanie, czystość i grzeczność w stosunku do chorych.

Wyniki współzawodnictwa przyczyniły się do podniesienia poziomu usług w stosunku do chorego oraz spowodowały zwiększenie zaufania chorych i ich rodzin do instytucji społecznej, jaką jest Szpital, a przez to podniosła wartość personelu Służby Zdrowia, którego ciężka i odpowiedzialna praca jest nie zawsze zrozumiana i oceniana.

Dlatego też współzawodnictwo rozpoczęło z myślą o tym, że całe społeczeństwo weźmie w nim udział.

Oto wskazania, którymi należy kierować się:

- 1) Stosować się do przepisów szpitalnych,
- 2) odwiedzać chorych we wtorki, piątki i niedziele między godziną 14-tą i 16-tą,
- 3) informować się o chorych we wtorki i piątki od godziny 14-tej do 14.30 u lekarzy oddziałowych,
- 4) informować się tylko o ciężko chorych w Izbie Przyjęć codziennie,
- 5) nie odwiedzać na oddziale położniczym — dla dobra położnic i noworodków,
- 6) nie przychodzić w odwiedziny z dziećmi,
- 7) w czasie odwiedzania nie dokarmiać chorych bez wiedzy personelu lub też wbrew wskazaniom lekarza leczącego,
- 8) nie przekarmiać chorych, gdyż żywienie w szpitalu jest wystarczające i zawsze przepisane przez lekarza i obliczone kalorycznie,
- 9) nie przynosić chorym napojów alkoholowych pod jakąkolwiek postacią (wyjątek sta-

Czytelnicy piszą

Dlaczego Wola Krzysztoporska o tym nie pomyślała?

Bezpieczeństwo i higiena pracy stawiane jako jedno z ważnych zagadnień powinno znaleźć odpowiednie miejsce w poszczególnych zakładach pracy.

Z przykrością jednak należy stwierdzić, że Państwowe Zakłady Przemysłu Chemicznego w Woli Krzysztoporskiej stoją pod względem higieny i bezpieczeństwa znacznie w tyle. Brak zainteresowania tym zagadnieniem ze strony dyrekcji fabryki i Rady Zakładowej

jest zupełnie niezrozumiały. Dyrekcja fabryki prócz przydzielenia robotnikom ubrań ochronnych prawie nic po tej linii nie zrobiła. Brak wentylatorów w halach fabrycznych powoduje tworzenie się w hali produkcyjnej wielkich ilości wszelkiego rodzaju wyziewów, które robotnicy wdychają, narażając swoje zdrowie. Brak jest również ochrony przy pasach transmisyjnych, zastosowanych już dawno w innych zakładach. Brak szatni, łaźni a nawet prysznicznych umywalki, stwarza anty-sanitarne warunki pracy.

Najwyższy już czas, aby Dyrekcja wraz z Radą Zakładową powzięła radykalne kroki celem zmiany obecnego stanu. Robotnicy czekają. Czytelnik Głosu H. Ol.

Interpelacje naszych Czytelników

Polewać ulice wodą!

Szanowny Towarzyszu Redaktorze!

Istnieje taki zwyczaj, iż w lecie, a zwłaszcza w dni upalne — ulice miast polewane są wodą. Ma to podwójne znaczenie: po pierwsze zwalcza się kurz, a po drugie w ten sposób ochładza się powietrze.

W Piotrkowie ulice były zawsze polewane wodą przez dozorców za pomocą węża. Obecnie jednak zaniechano tego. Jedynie przed gmachem pocztowym wciąż ten istnieje. Mam wrażenie, iż Zarząd Miejski interesuje się tą sprawą i wpłynie na to, aby dozorczy tak jak i przedtem polewali wodą ulice miasta.

Wł. Kozłowski

Koło ZMP we wsi Krzewiny

Koło wiejskie ZMP. w Krzewinach gmina Łęčno wyróżnia się swą pracą na polu organizacyjno - oświatowym. Z inicjatywy przewodniczącego koła kol. Smolarka Eugeniusza urządzono przedstawienie p. t.: „Za

sztafardem”. Członkowie koła czcąc Święto Matki urządzili przy współudziale koła Gospodyń Wiejskich uroczystą akademię. Przeprowadzono również udaną zbiórkę pieniężną na Towarzystwo Burs i Stypendiów. „P”.

Zapisy do Gimnazjum im. Chrobrego

Składanie podań o przyjęcie do I Państwowego Gimnazjum i Liceum Męskiego im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim trwać będzie tylko do dnia 10 czerwca br.

Do podań powinny być dołączone następujące dokumenty: 1. metryka urodzenia, 2. życiorys z zaznaczeniem pochodzenia społecznego, 3. ostatnie świadectwo szkolne, 4. zaświadczenie o rodzaju zatrudnienia i stanie majątkowym rodziców, 5. opinia ucznia podpisana przez kierownika szkoły i prezesa Komitetu Rodzicielskiego.

Podania z załącznikami kierownicy szkoły nadsyłają zbiorowo. Dotyczy to uczniów zakwalifikowanych

nowi zezwolenie lekarza na wzięcie, jako środek leczniczy,

10) w czasie pobytu w szpitalu dbać o bieliznę osobistą, pościelową, sprzęt szpitalny i czystość,

11) wszelkie zasadnione skargi i cenne spostrzeżenia wpisywać w czasie swego pobytu do „książki zażaleń” znajdującej się u lekarza dyżurnego.

GŁOS
organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
Redaguje: Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: RSW „Prasa”.
Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 66, III p.
Druk: Zakłady Graficzne R. S. W. „Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 306-42.
Telefony: Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. naczel.: 219-05
Sekretarz odpowiedzial.: 218-23
Sekretariat ogólny: 223-29
Dział partyjny: 223-29; 254-25 wewn. 10
Dział korespondentów robotniczych i chłopów: 219-42
Dział korespondentów gazet ściennej: 218-11
Dział korespondentów sport.: 254-21 wewn. 8 i 11
Dział ekonomiczny: 223-26
Dział rolny: wewn. 9 — 254-21
Redakcja nocna: 172-31; 156-81
Koleportat: Łódź, Piotrkowska 70, tel. 223-23
Administracja: 268-42
Dział ogłoszeń: 111-60
Łódź, Piotrkowska 65, tel. 111-50

Ogłoszenia drobne

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Rychlińska Nina zam. Piotrków.

TEATR

TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
ul. Jaracza 27

Dzisiaj teatr zamknięty z powodu próby generalnej.
W czwartek 9 bm. o godz. 19 min. 15 premiera dramatu Maksyma Gorkiego „NA DNIE”

TEATR KAMERALNY
ul. Daszyńskiego 34

Dzisiaj o g. 19.15 „SZCZYGLI ZAULEK” w reżyserii i dekoracjach i kostiumach Jana Rybkowskiego.

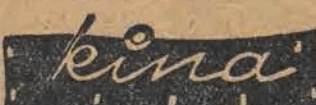
PAŃSTWOWY
TEATR POWSZĘCHNY

11-go Listopada 21, tel. 150-36
Codziennie o godz. 19.15 komedia Gabrieli Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej” z udziałem Jadwigi Chojnackiej.

LETNI TEATR „OSA”
Piotrkowska 94.

Dzisiaj o godz. 19.30 w nowotwar tym teatrze letnim „Osa” przy ul. Piotrkowskiej 94 (dawn. „Bogatela”) J. Tuwima „JADZIA WDOVA”. 20 osób zespołu z Zyczkowską, Wojnickim i Walterem, reżyseria A. Młodnickiego, bogate kostiumy i dekoracje J. Galewskiego, orkiestra — składają się na barwne i wesołe przedstawienie, które bawić będzie w okresie lata łódzką publiczność.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ
„LUTNIA”
Piotrkowska 243
„DZWONY Z CORNEVILLE”

ADRIA — „Za Wami pójdą inni”.
BAŁTYK — „Antoni i Antonina”. film dozwolony od lat 14-tu.
BAJKA — „W pogoni za mężem”, dozwolony dla młod.
GDYNIA — Program aktualności Kraj i Zagr. Nr. 24”.
HEL — dla młod., „Skarb”.
MUZA — „Dzwonnik z Notre-Dame”, dozwolony od lat 16.
POLONIA — „Antoni i Antonina”. film dozwolony od lat 14-tu.
PRZEDWIOŚNIE — „Krwawa Wendetta” — dozwolony dla młodzieży.
ROBOTNIK — „Zawieja” — dozwolony dla młodzieży.
ROMA — „Wielka nagroda” dozwolony dla młodzieży.
REKORD — „Pieśń tajgi” dla młodzieży.
STYLOWY — „Zuch dziewczyna” dla młod. godz. 16-ta, „Potrafi mój” godzina 18, 20,30 — dozwolony dla młod.
SWIT — „Renegat” — dozwolony od lat 16.
TATRY (kino w ogrodzie) — „Cygański Tabor”.
TECZA — „Dzieci z jednego podwórka” — doz. dla młod.
WISLA — „Zaklęta narzeczoną” — doz. dla młodzieży.
WŁOŃNIARZ — „Kulisy ringu” — doz. dla młodzieży.
WOLNOŚĆ — „Kulisy ringu” — „Czarny Narcyz”.

SPORT SPORT SPORT

Pesymiści, uszy do góry! Nasi sportowcy zaczynają odnosić sukcesy międzynarodowe i to w dodatku za granicą

Ubiegłe dwa dni świąt przyniosły nam niespodziewane sukcesy międzynarodowe, nad którymi nie możemy przejść do porządku dziennego.

Mamy na myśli w tej chwili tenisistów i motocyklistów. Pierwsi bawili w Pradze na międzynarodowych mistrzostwach tenisowych CSR — drudzy w Bukareszcie, gdzie brali udział w „Grand Prix” Rumunii.

Obydwa te zagraniczne występy naszych sportowców przyniosły nam sukcesy, na które zupełnie nie byliśmy przygotowani. Bo czy ktoś przypuszczał, aby jeszcze siabotka do tej pory wciąż Jędrzejowska zdobyła się na jeszcze jeden wysiłek i zdobyła mistrzostwo Czechosłowacji czy też, aby Skonecki potrafił zakwalifikować się do finału w grze pojedynczej i stoczyć wcale nie kompromitującą walkę z samym Jarosławem Drobny, pierwszą raketą Europy?

Abyśmy mogli należycie ocenić sukces Skoneckiego w Pradze musimy przypomnieć, że Drobny to

Nasz poradnik sportowy

Jak założyć Koło Sportowe?

Cheśmy tu podać garść praktycznych wskazówek dla powołanych (oraz ludzi dobrej woli) do zakładania Kół Sportowych. Nie chodzi nam w tym wypadku o stronę formalną, o formę uzgodnienia tej sprawy z Zarządem Zrzeszenia Sportowego, o przebieg zebrania organizacyjnego, o wybory, podział mandatów, itd. co w sumie składa się na tzw. stronę formalną — prawną. O tych rzeczach powiemy później. Uregulowane są one zresztą w szczególności w wydawnym Regulaminie Ramowym Kół Sportowych. W tym miejscu chcemy raczej przekonać organizatorów Kół Sportowych, że zachowanie przepisów formalno — prawnych stanowi ostatnią już i najmniej ważną fazę przygotowań. Wczesne fazy przygotowań są dużo ważniejsze. One to bowiem, a nie zebranie organizacyjne, decyzyjną o tym czy Koło nabierze rumieńców życia, czy żywot jego będzie trwały, czy stanie się przyczyną zadowolenia organizatorów, Zarządu i członków, czy też wiesz będzie rachitycznym żywot marniejącej rośliny w złe przygotowany grunt zasadzonej, nieodpowiednio pielęgnowanej i skazanej na zagładę.

Przestroga dla organizatorów: Raz nieduża robota trudna jest do naprawienia. Do sprawy założenia Kola Sportowego należy podejść praktycznie, w sposób przemyślany, ze znajomością środowiska, warunków i ludzi, powoli, rozważnie. Wstępna, nieodłączna praca będzie poznanie środowiska. W zakładzie pracy działają już pewne organizacje: dyrekcja, Rada Zakładowa, Koło partyjne, Koło ZMP, Liga Kobiet itd. Te organizacje muszą być zainteresowane w zakładaniu Kola Sportowego i muszą być jednocześnie zjednanie dla idei wychowania fizycznego.

przecież zeszłoroczny finalista Wimbledonu, turnieju, który uchodzi od lat za nieoficjalne mistrzostwa świata amatorów i który rok rocznie ściga na swe trawiaste korty całą elitę tenisistów z obydwóch półkul. Porażka więc z nim w 3 setach, z których ostatniego Polak przegrał w stosunku gemów 6:8 mu służy z pewnością jako jeden z większych sukcesów, jakie w ogóle osiągnęliśmy do tej pory w historii naszego tenisa, jeśli chodzi o konkurencję mekska.

Skonecki dowiódł jeszcze raz, że przy częstych wyjazdach za granicę i częstych startach w silnej międzynarodowej obsadzie mógłby zdobyć naprawdę ostrogę tenisisty wysokiej klasy.

Sukces naszych motocyklistów w Bukareszcie też zasługuje na większą uwagę, choćby z tego względu, że startowali tam Węgrzy i Czechosłowacy. Jeszcze do niedawna ci ostatni uchodzi

li w sporcie motocyklowym za pierwszych w Europie i nie wiele ustępowali motocyklistom angielskim. Pierwsze miejsce Zymirskiego w wyścigu głównym w klasie ponad 600 ccm. przed Węgrami Laszlo i Bela jest tym dla nas cenniejsze, że wywalczono zostało na obcym gruncie, w nieznanych warunkach.

Te dwa pierwsze zagraniczne sukcesy naszych sportowców powinny dodać otuchy naszym pesymistom, którzy w związku z reorganizacją naszego sportu przepowiadali katastroficzne obniżenie się jego poziomu wyczynowego. Jak widzimy nie jest tak źle, w każdym razie nie jest gorzej jak było rok, czy dwa lata temu, a możemy być za to pewni, że z każdym rokiem będzie lepiej, gdyż kadry naszego narybku warosną i z tysiący łatwiej będzie wybrać godnych reprezentantów naszych barw państwowych niż z tych setek, do tej pory rozporządzaliśmy.

Na zakończenie warto jeszcze przypomnieć udany występ warszawskiej Legii w Czechosłowacji. Warszawiacy zremisowali w Pradze z ATK 4:4 (2:2) a w Lysie nad Labem wygrali z miejscową drużyną „Milovice” 2:1 (2:1).

Dzisiaj o godz. 18-ej

Spotykamy się na torze helenowski m na wyścigach torowych LKS Włókniarza

Dzisiaj na torze helenowskim odbędzie się ciekawa zawody torowe, w których startować ma po raz pierwszy w tym sezonie mistrz Polski w szprincie Kupczak. O ile by istotnie Kupczak przyjechał (choć jak wiemy, jeszcze tydzień temu krakowianin był zupełnie bez treningu przyp. red.) — nie ulega wątpliwości, że jego pojedynek z Bekiem niewątpliwie do starczyłby nam wielu emocji, gdyż jak wiemy krakowianin nie ryzykowałby tego startu będąc nie przygotowanym.

Z niemielszym zainteresowaniem oczekujemy również startu dwóch poniedziałkowych triumfatorów wyścigu o puchar Prezesa PZ Kol. Golebińskiego — Salygi i Leskiewicza, którzy zajęli 3 i 2 miejsca za Czymem. Start Salygi interesuje nas jeszcze i dlatego, że lodzianin zdobył niedawno torowe mistrzostwo Warszawy, a więc musi mieć już dłuższy trening krótko dystansowy. Zresztą ostatni start Salygi na zawodach z Węgrami

wskazywał na to, że lodzianin znajduje się obecnie w b. dobrej formie.

Początek dzisiejszych zawodów wyznaczono na godzinę 18-tą.

4 kolarzy łódzkich jedzie do Budapesztu

Warszawska „Gwardia” wysyła na wyścig kolarski (szosowy) do Budapesztu dn. 24 bm. czterech kolarzy łódzkich: Pietraszewskiego, Salygę, Leskiewicza i Czyma.

W tydzień później lodzianie mają wziąć udział w wyścigu dookoła Węgier, w którym wziąć mają udział dwie drużyny polskie

9. VI. m mistrzostwa szosowe woj. łódzkiego

W czwartek 9 bm. o godz. 17 ŁÓZKol. organizuje szosowe mistrzostwa województwa łódzkiego na dystansie 100 km. ze startem pojedynczym na czas.

W mistrzostwach wezmą udział wszyscy członkowie kolarzy łódzkiej Gabyrychem, Siolarczykiem, Wojcieszkiem i starszym Pietraszewskim na czela.

Nie jest wykluczone, że w wyścigu startować będzie również ulubieniec naszej publiczności helenowskiej — Jerzy Bek, który podobno zateknął znów za szosą. Start i meta wyścigu znajdować się będą w Pabianicach przy parku „Wolność”.

Kupczak przodownikiem pracy

Jak się dowiadujemy, mistrz Polski w kolarstwie krótkodystansowym na torze Józef Kupczak zdobył zaszczytny tytuł przodownika pracy.

Kupczak pracuje w garbarni i jest prasowaczem skóry twardej na żelówki.

»Bratislava« w Łodzi

W loży honorowej Prezydent Bratislavy dr. Vasek w towarzystwie min. Stawieckiego.

Drużyny wbiegają na boisko

Za chwilę padnie druga bramka dla „Bratislavy”.

Pływacy „Związkowca — Zryw” zwyciężają w Ostrowiu

W poniedziałek 6 bm. na pływaniu w Ostrowcu zostały rozegrane zawody pomiędzy KS Związkowiec — Zryw (Łódź), a miejscowym ZKS Stal (dawniej KSZO).

Zawody zakończył się zwycięstwem lodzian 53:36. Wszystkie konkurencje wygrali zawodnicy Związkowca — Zryw. Na wyróżnienie zasługują wyniki Bodieckiego na 100 m styl. dow. — 1:06,4 min. i Dobrowolskiego na 200 m styl. klas. — 3:01,8 min.

Mecz piłki wodnej zakończył się wynikiem remisowym 3:3. Do przerwy prowadził lodzian 2:1. Jest to pewnego rodzaju sensacja, zwłaszcza, że weterani Ostrow-

ca nie tak dawno zdobyli tytuł mistrza Polski w tej konkurencji i wystąpili w swym najsilniejszym składzie z braćmi Kłeryszami i Rybkowskim, Ulem, Kawą i Maciejewskim. Po słabym meczu z Gwardią Wisłą w niedzielę nikt nie spodziewał się pięknej gry i takiego wyniku. Należy nadmienić, że gdyby Jaworski wykorzystał jeden z jedenastu (!) strzałów na bramkę przeciwnika, będąc z bramkarzem gospodarzy sam na sam mecz zakończyłby się zwycięstwem lodzian, którzy na zwycięstwo zresztą w zupełności zasłużyli. Trzy bramki dla Związkowca — Zryw zdobył Jera.

Teodor Dreiser

145

Tragedia Amerykańska

— Już poczyniłam starania o apelację; w tym tygodniu będzie wniesiona. Obroncy już zbierają materiał, więc sprawa twoja przeciągnie się do roku. Nie dziw się jednak, że widok twój... że tak przejełam się twoim widokiem... nie byłam na to przygotowana.

Wyprostowała się i starała się uśmiechnąć.
— Naczelnik wydał mi się dość sympatyczny, jednak gdy cię ujrzałam...

Przesunęła ręką po oczach, a chcąc odsunąć posępne myśli, zaczęła opowiadać o ciężkiej pracy, jaka ją teraz czeka. Obroncy dodali jej wiele odwagi przed wyjazdem. Była u nich w biurze, pocieszała ją i zapewniali, że sprawa jest na najlepszej drodze. Jedzie teraz ze swymi kazaniami i ma nadzieję, że zbierze sporo gotówki. Na pewno. W tych dniach pan Jephson go odwiedził, a jest pewien szczęśliwego zakończenia sprawy. Wyrok i sentencja z pewnością będą obalone i nowa sprawa się rozpocznie. Tamta była prawdziwą farsą.

Jak tylko wynajmie sobie pokój w pobliżu więzienia, zaraz uda się do duchowieństwa i być może uzyska kilka kościółów, gdzie będzie mogła bronić jego sprawy. Pan Jephson dał jej parę pożytecznych informacji, z których skorzysta. Potem uda się do kościółów w Syracuse, Rochester, Albany, Schenectady, wszędzie, jednym słowem, dopóki nie zbierze potrzebnej sumy. O nim jednak nie zapomni, odwiedzać go będzie przynajmniej raz na tydzień, pisać będzie również codziennie. Pomówi jeszcze z naczelnikiem, wiec

niech Clyde nie rozpacz. Pracować będzie ze wszystkich sił, a Bóg pokieruje jej pracą. Czyż nie okazał jej tyle razy swej cudownej łaski? Clyde musi modlić się za matkę i za siebie, czytać Izajasza, czytać codziennie psalmy — 23 i 51 oraz 91. Habakuka również. „Azali co stanie murem przeciw prawicy Pana?”

I znowu popłynęły łzy wzruszenia przed odejściem matki i Clyde, wstrząśnięty do głębi duszy, wrócił do celi.

— O, matko! matko, tak uboga... tak nieszczęśliwa... nie zaważałaś się przed takim trudem dla mego ratunku!... Teraz dopiero widzę, jakim dla ciebie byłym złym synem!

Clyde usiadł na brzegu łóżka i ukrył twarz w dłoniach. Zatrzasnęły się żelazne drzwi więzienne za Griffithswą. Spoczęła na małym skwerku i patrzyła na wysokie, szare mury i basztę, na strażników, na okratowane okna i drzwi.

Więzienie. Tam jej syn się znajduje... To... jest... Dom Śmierci! Syn... w domu śmierci! Skazany na śmierć... na krześle elektrycznym! Nie! to nie może się stać! Nie może... Będzie przecież apelacja. Teraz tylko pieniądze... pieniądze... Zaraz musi zabrać się do pracy. Nie ma czasu na rozmyślanie i rozpacz. „Moja jasność i moc. O, Panie, bądź moją siłą i zbawieniem. Tobie ufam!”

Przetarła oczy ręką i szepnęła jeszcze:
— O, Panie! Ufam Ci. Pokrzep mnie. Griffithswa, wracając, modliła się i płakała na przemian.

Rozdział XXX.

— Dziwili się Clydowi dni w więzieniu. Nikogo tu nie widywał prócz matki, która go odwiedzała raz na tydzień. Nie mogła go częściej odwiedzać, bo wzięła się od razu z całym zapalem do pracy. Przez dwa miesiące jeździła do Albany,

Buffalo, do Nowego Jorku nawet, lecz bez takiego powodzenia, na jakie liczyła. Przez kilka tygodni kochała na próżno do duchowieństwa różnych wyznań ze swym serdecznym bólem, nie znajdując wszakże takiego oddźwięku, na jaki liczył mogła u wyznawców Chrystusa. Całe duchowieństwo okoliczne, znając z gazet przebieg sprawy Clyda i w zasadzie godząc się z wyrokiem, nie kwapiło się z pomocą.

Kim była ta niewiasta i jej syn? Jakaś fanatyczka, tajemnicza karnidzielka, która wbrew wszelkim prawom kościelnym stworzyła sektę i prowadzi jakąś misję. Gdyby była dobrą matką, poświęciłaby się wychowaniu dzieci i nie oczekiwała się podobnie fatalnej sprawy. Czyż nawet zgodnie z własnym zeznaniem obwinionego nie był winien zbrodni uwiędzenia tej dziewczyny? Jest to taka sama zbrodnia jak i zabójstwo. Czyż tego sam nie wyznał? Kościół nie będzie śpieszył z pomocą uwodzicielowi, a może nawet mordercy (bo czyż wiadomo?). Chociaż każdy chrześcijanin współczuje Griffithsowej osobiście i uznaje zbytnią surowość wyroku, jednak żaden kościół nie może stać się miejscem rozważań dla tego rodzaju spraw. Ze względów moralnych było to również niedopuszczalne, bo niektóre szczegóły tej sprawy mogą wpłynąć ujemnie na umysły młodzieży. Pisma już rozpływały się obszernie, w jaki sposób Griffithsowa ma zamiar ratować syna, ale większość duchowieństwa osądziła ją jako zbłąkaną duszę, która nie należy do żadnego określonego wyznania i swoim postępowaniem może tylko szkodzić prawdziwej idei chrześcijańskiej. Każdy z kapłanów osobiście współczuje jej nieszczęściu, nie chce jednak narazić powagi kościoła i co najwyżej doradzić tylko wynajęcie (jakiejś sali publicznej), dokąd zawiadomieni przez prasę słuchacze mogliby uczęszczać.

D-01866

Ż. J. n.